

STEM – VOLEBNÍ PREFERENCE – ZÁŘÍ 2015

Obraz preferencí ze září 2015 ukazuje, že naše politická scéna se postupně proměňuje. Do parlamentu by se sice i nadále dostalo šest stran, ale postavení dvou hlavních stran, hnutí ANO a ČSSD, je nyní silnější. Třetí KSČM si udržuje svou stabilní pozici. Ostatní menší strany ztrácejí. Výjimkou je Okamurovo hnutí Svoboda a přímá demokracie, které získalo podporu téměř 4 % veřejnosti. Vedle toho narůstá i počet lidí, kteří by sice k volbám asi šli, ale dnes nevědí, komu dát svůj hlas.

V situaci, kdy technika přepočtu na mandáty je nepříznivá ke stranám těsně nad pěti procenty, vládní koalice nebývale posílila: získala by 146 mandátů.

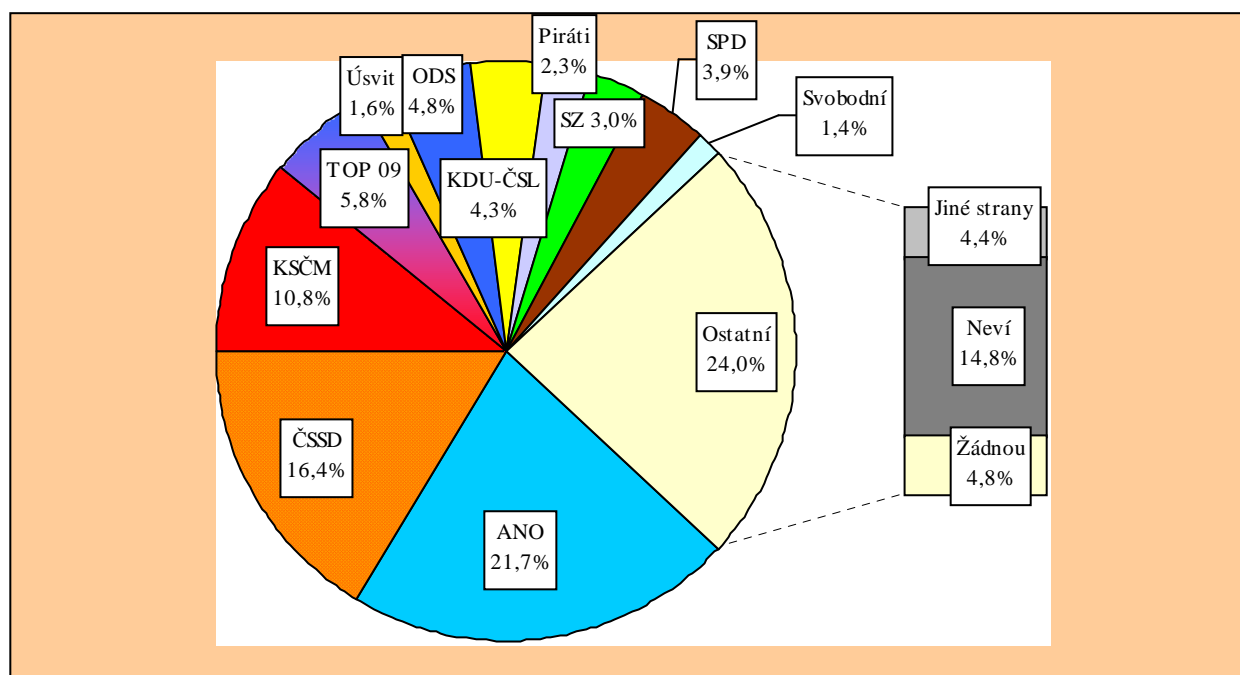
Citovaný výzkum STEM byl proveden v sérii TRENDY osobními rozhovory face-to-face s využitím kvótního výběru ve dnech 18. – 28. září 2015 na reprezentativním souboru ČR. Dotázáno bylo 925 osob starších 18 let. Na výzkumu pracovalo 164 tazatelů STEM (PAPI) a 133 tazatelů STEM/MARK (CAPI). Statistická chyba se pohybuje kolem ± 2 procentních bodů u menších stran, u větších stran kolem ± 3 procentních bodů. Výzkumná série TRENDY je hrazena výhradně z prostředků STEM a nezávisí na žádném zadavateli mimo STEM.

STRANICKÉ PREFERENCE

Stranické preference ukazují rozložení politických sympatií u celého souboru dotázaných, tj. včetně nerozhodnutých a lidí, kteří nejsou schopni či ochotni jmenovat preferenci žádné strany či otevřeně řeknou, že nebudou volit žádnou stranu. Preference pro jednotlivé strany jsou nižší, než by odpovídalo vlastnímu volebnímu výsledku, o němž rozhodují jen účastníci voleb.

"Pokud byste (přesto) šel(šla) volit, kterou stranu byste příští týden volil(a) do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR?"

(údaje za září 2015; otevřená otázka – bez použití karet s názvy stran)

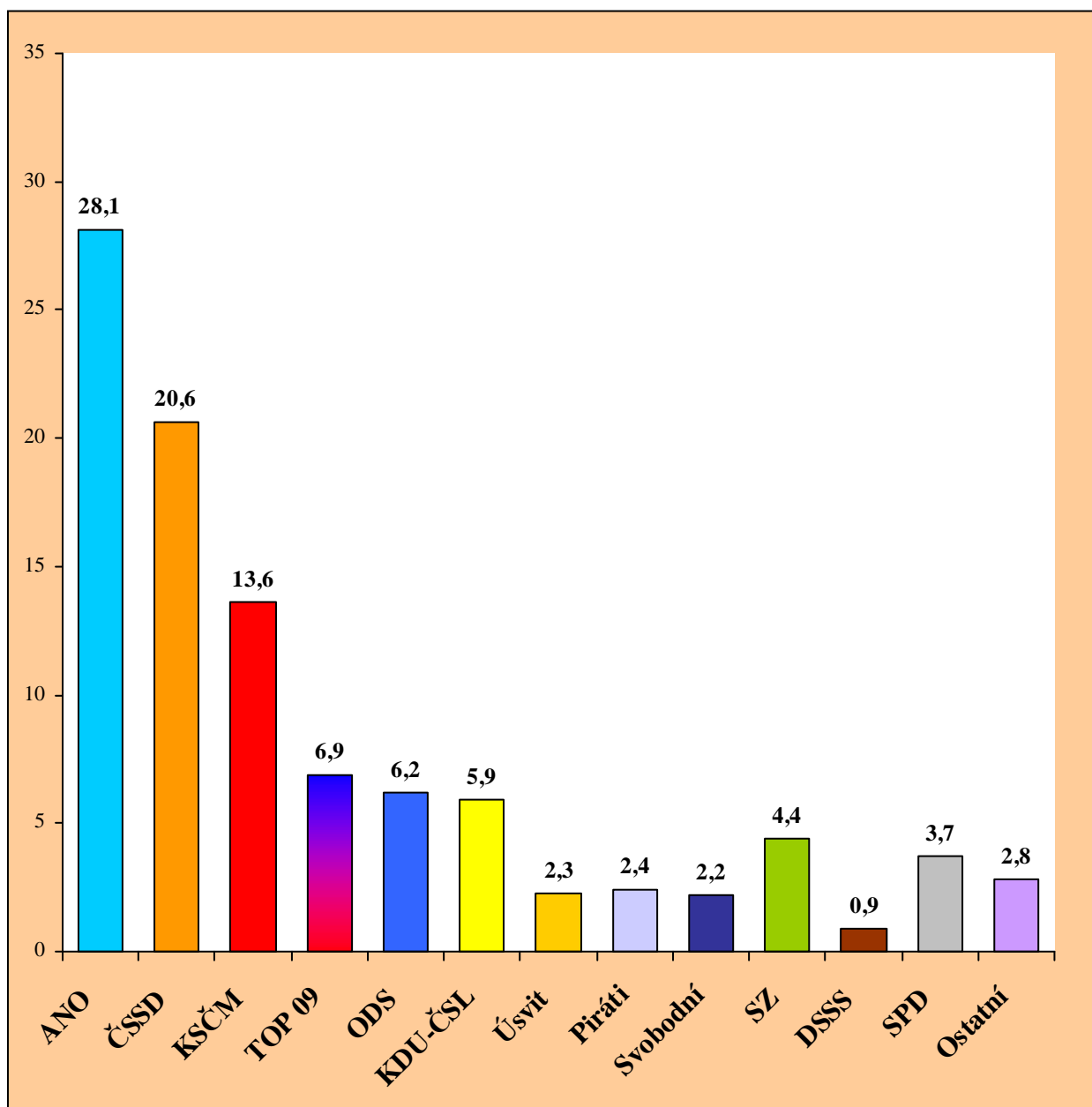

POZOR: STRANICKÉ PREFERENCE NEVYJADRŮJÍ VOLEBNÍ VÝSLEDEK !

VOLEBNÍ MODEL

Sestavit model volebního výsledku není jednoduché, neboť lze jen obtížně zjistit, kteří dotázaní se voleb skutečně zúčastní, zda volební motivace voličů bude podobná jako v minulých volbách nebo se změní, zda se do volebního výsledku budou promítat emoce na poslední chvíli apod. Předkládaný volební model STEM vychází ze stranických preferencí, zanedbává občany, kteří nejsou schopni nebo ochotni uvést žádné preference. Opírá se o lidi, kteří neodmítají účast ve volbách, zohledňuje vazbu k volené straně i zájem o politické dění. Zářijový model je postaven na předpokladu volební účasti okolo 59 %.

Volební model STEM – simulovaný výsledek voleb – září 2015 (v %)

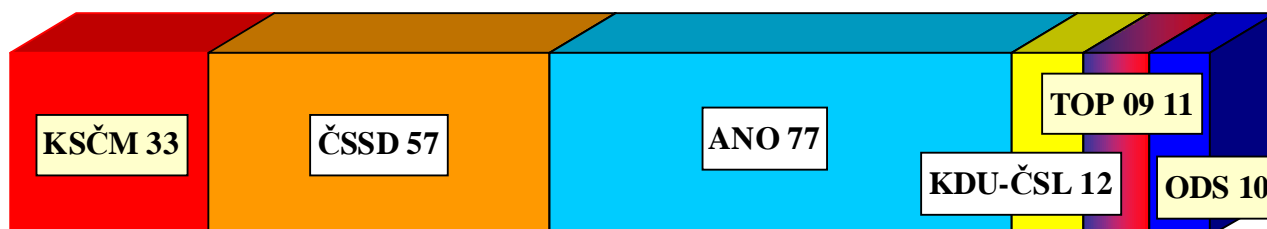
Volební model STEM (%) – vývoj podpory nejsilnějších politických stran

Strana	VOLBY	3/14	4/14	5/14	6/14	9/14	10/14	11/14	12/14	1/15	3/15	5/15	6/15	9/15
ČSSD	20,5	20,5	20,7	18,0	19,1	21,3	22,2	20,0	18,1	21,7	18,7	21,2	21,7	20,6
ANO	18,7	28,9	27,9	27,5	27,1	30,3	31,0	32,0	32,8	30,7	30,3	27,1	26,7	28,1
KSČM	14,9	13,3	13,3	13,5	13,4	13,5	13,4	13,8	14,0	13,3	14,6	14,9	14,7	13,6
TOP 09	12,0	9,0	10,0	9,8	9,6	7,6	8,6	6,9	8,3	7,7	10,5	8,1	9,6	6,9
ODS	7,7	7,3	5,8	6,0	6,6	6,3	6,4	7,1	7,0	5,6	6,3	6,4	7,8	6,2
Úsvit	6,9	5,0	5,2	6,1	4,8	3,9	2,4	2,4	3,2	4,4	2,8	1,7	2,8	2,3
KDU- ČSL	6,8	6,4	6,5	6,9	6,3	5,4	6,3	6,0	5,7	7,0	7,7	6,9	6,4	5,9
SZ	3,2	2,6	2,3	3,9	2,6	2,0	1,5	3,0	3,0	1,7	1,8	3,5	3,2	4,4
SPD														3,7

Hypotetické počty mandátů v září 2015

Procentní zisky stran ve volebním modelu ještě nevyjadřují konečný výsledek voleb. Ten vznikne až přepočítáním výsledků voleb v jednotlivých krajích na volební mandáty pomocí d'Hondtovy metodiky a celkovým součtem krajských mandátů za ČR. Jde o odhad, v němž například nelze zcela přesně a spolehlivě zachytit rozložení politických nálad v našich nejmenších krajích. Odchyłka orientačně činí ± 2 mandáty. Tento měsíc se výrazně projevila skutečnost, že metoda přepočtu posiluje silné a oslabuje strany těsně nad pětiprocentním prahem. Důležitá je také vyrovnaná podpora ve velkých krajích.

Předpoklad zisku mandátů u jednotlivých politických stran

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Situace v září ukazuje, že pokles přízně pro hnutí ANO, patrný v první polovině roku, se zastavil. Zdá se, že postavení ANO se nyní již upevňuje.
2. ČSSD je na místě druhém a na ANO ve volebním modelu ztrácí 7,5 procentního bodu. Odhlédneme-li od červnového výkyvu ve stranických preferencích, je postavení ČSSD od začátku roku poměrně pevné. Problémem ČSSD zjevně bude přivést svoje vlašné sympatizanty k volebním urnám.
3. Obě nejsilnější strany se vzdálily od stran ostatních. Je to z jedné strany problém nečitelnosti politiky pravicových stran, jednak technický důsledek přepočtu na mandáty, kde ztrácejí malé strany poblíž pětiprocentního prahu. Vládní koalice je nebývale silná, modelově dnes představuje 146 mandátů.
4. Komunisté jsou stálíci naší politické scény a stabilně si udržují třetí místo.
5. TOP 09 zůstává ve volebním modelu na místě čtvrtém. Její stoupenci jsou v září váhavější než stoupenci ODS. Obě strany dělí jen několik desetin procentního bodu, z hlediska statistické chyby jsou na tom tedy stejně.
6. KDU-ČSL u veřejnosti mírně ztratila, má však poměrně pevné voliče a hlavně nachází podporu ve větších krajích na východě Čech a na Moravě. Proto získává v modelu více mandátů než TOP 09 a ODS.
7. Nejdiskutovanějším politickým tématem září je uprchlická krize a zdá se, že toto téma může ovlivňovat i domácí rozložení politických sil. Náznak můžeme spatřovat v tom, že slušný výsledek na jedné straně získala Strana zelených, na druhé straně Okamurovo hnutí Svoboda a přímá demokracie.
8. Současná situace naše občany aktivizuje – pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny, zúčastnilo by se jich podle vlastní výpovědi 58 % voličů. O účasti ve volbách není rozhodnuto 20 % občanů. Celkem 22 % obyvatel svou účast v poslaneckých volbách jasně odmítá.

Vývoj stranických preferencí STEM - březen 2013 - září 2015

